

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei. — Trei luni 25 Lei. — Pentru străinătate un an 180 Lei.
— Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegrafului Român», Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiunilor: un șir peti 2 lei pentru odată, dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul cuvenit

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Guvernul și opoziția

(=) Campania electorală s'a încheiat. În câteva zile va urma să se facă deschiderea nouălor corpuri legiuitoare, în care guvernul cu partidul său și cu opoziția parlamentară vor avea să îndeplinească munca uriașă de refacere economică și socială a țării întregite.

Cercurile guvernamentale sânt multumite, că ministerul de sub șefia dlui I. I. C. Brătianu a obținut cele două treimi necesare pentru adunările constituante. Se mai lansează și vestea despre unele propuneri «acceptabile» în tratativele ce ar fi de reluat între partidul național și partidul liberal.

Opoziția este în plină activitate și face toate pregătirile de organizare atât în vechiul regat, cât și în Ardeal.

În surprinderile ce se pot ivi, cărmătorii statului vor avea să desvolte o deosebită pricepere și îndemănare. Soluțiunile problemelor sânt încă departe și își așteaptă oamenii. Partidul liberal care a înfăptuit acte istorice în trecutul mai apropiat al neamului românesc, în conștiința țării și experienței sale politice a făcut singur alegerile, și a obținut rezultatul, care deși nu este «unanimitatea» obișnuită a vechilor alegeri înainte de introducerea votului universal, se prezintă totuși impunător prin mărimea numărului mandatelor obținute, — un număr poate chiar mai mare decât se sperase la început. Numărul singur însă nu formează țaria nici unui guvern.

Votul obștesc, — cu toate abuzurile electorale, care vor putea fi vestejite cu ocazia validării mandatelor, fără a deschide «calea revoluțiunii» pusă în vedere de un ziar *bisericesc* ardelean, — votul obștesc a izbutit să trimită în parlament pe toți reprezentanții de frunte ai partidelor, — nu lipsește aproape nici una din personalitățile reprezentative ale opoziției în corpurile acestora legiuitoare, chemate să voteze constituția țării. Majoritatea parlamentară are în față o puternică opoziție, întărită și prin elemente nouă democratice.

Chestiunea principală rămâne totuși cea veche: a săvârși muncă rodnică și a nu cădea în desbaterile lungi și sterpe, — în sistemul atât de cunoscut al parlamentelor precedente.

O coaliție nouă a opoziției ar putea desfășura neapărat o activitate efectivă *negativă*, — dar este întrebare că, plecând guvernul liberal, opoziția aceasta, alcătuită din elemente disparate, ar putea oare să înlocuească la cârmă pe liberali?

E rău cu rău, — vorba românului, — dar e mai rău fără rău...

Ideea de înfrățire în aceleași idealuri a românilor din toate ținuturile țării, ideea de unitate sufletească, ar întârzia și mai mult în mersul său, dacă parlamentarii de astăzi n'ar fi înțelegători ai intereselor generale, și dacă între dânșii nu s'ar găsi și de aceia cari să aibă autoritatea morală să mai potolească spiritele învrăjbite și să mai reducă focul agitațiilor cu orice preț.

Calamitățile țării sânt multe și felurite.

Raporturile între guvernele de până acum și între biserică d'asemenea nu pot fi considerate deplin satisfăcătoare; clerul nostru ortodox dorește ca ele să fie mai prietenești, și crede că n'ar fi cu neputință d'a se ajunge la rezultate multumitoare cu privire la problema școlară, la instituțiile noastre culturale bisericesti, la sprijinirea lor din partea statului, și la alte chestiuni ce ne privesc deopotrivă.

Forurile noastre bisericesti caută neîntrerupt mijloacele de a statornici raporturi de bună înțelegere, cari să asigure progresul dorit al unei biserici oprimate sute de ani, — în vreme ce alții, mult mai norocoși, s'au împărtășit, pe socoteala ei, de favoruri și privilegii, acordate în scop d'a ne ținea în robie și întunec...

Deschiderea Parlamentului. La ministerul de interne s'a ținut, sub președinția dlui I. I. C. Brătianu, o consfătuire a tuturor miniștrilor. S'a discutat asupra deschiderii parlamentului. Camerele, cum se știe, vor fi deschise peste o săptămână și vor lucra neîntrerupt timp de cel mult 20 de zile. După îndeplinirea formalităților pentru validarea alegerilor și constituirea birourilor, se va lua în discuție răspunsul la mesagiul. Între proiectele de legi urgente, ce vor fi depuse pe birourile Corpurilor legiuitoare în această sesiune, se va da întâietate legii bugetare, legii chirișilor și statutului Dunărei. Apoi se va proceda la alegerea comisiunilor pentru pregătirea lucrărilor constituantei. Parlamentul va ținea ședințe în permanență, pentru ca în

FOIȘOARA

Predică

— La sfințirea clopotelor unei biserici —

Să fie, Doamne, ochii Tăi și urechile Tale deschise spre rugăciunea robilor Tăi, ca să-i ascuți pe ei intru toate pentru care se vof ruga Ție.

II. Imp. 8, 52.

Astfel se ruga, iubiților creștini, oare când înțeleptul împărat Solomon cu genunchii la pământ, cu ochii și mâinile ridicate spre cer, atunci când închinase lui Dumnezeu biserica cea minunată din Ierusalim, la care a lucrat el și poporul său, zi și noapte, patru zeci de ani.

Cât a fost de mare bucuria lui și cât de curată credința lui, transpiră din această rugăciune. Asemenea lui Solomon, ne aplecăm și noi genunchii, și în clipele acestea de sublimă înălțare sufletească, cugetul nostru se ridică spre sferile divinității și-i aducem prinos de mulțumită, văzând ridicate la înălțime și predate destinațiunii clopotele acestei biserici.

Vestea că au sosit clopotele și că se vor aduce în biserică, s'a lătit cu iuteală. Și eată, am alergat cu mic și mare, tânăr și bătrân, pentru a le însoți în drumul triumfal.

Este manifestație vrednică, isvorată din profund sentiment de credință, o arătare deamă a puterii ce avem și a rolului social ce l ocupăm aici.

Iubiți creștini! Bucuria noastră astăzi mare și adevărată este.

În aceste momente, când vă văd în număr atât de mare adunați în sfânta casă a Domnului, sufletul meu este pătruns de iubirea și dragostea evangheliei și îmi vin în minte cuvintele unui învățat român, care zice: «Nu este bun numai cel ce face binele, ci și acela care se bucură de bine».

Dumneavoastră, iubiți creștini, ați întărit acest adevăr, arătându-vă căldura și bunătatea sufletelor, venind să dați rugăciuni de mulțumită, aici în locașul Părintelui ceresc, pentru binefacerile ce le-a vărsat asupra noastră.

Știm că primii creștini se adunau în case designate pentru acest scop, ca să-și facă rugăciunile la un loc. Cel dintâi lucru pe care

sf. apostoli l-au făcut, după înălțarea Domnului la cer, a fost să se adune spre a se ruga împreună. Și toți câți au făcut așa, nu pot zice că fără folos: Căci roua darului lui Dumnezeu a căzut peste sufletele noastre și le-a răcorit.

Bindecuvântarea este făgăduită acelor ce se adună spre a se ruga împreună. «Unde sânt doi sau trei adunați în numele meu, acolo sânt și eu în mijlocul lor», zice Mântuitorul.

Și ce dovadă mai mare ne trebuie, pentru întărirea acestui adevăr, decât minunea ce s'a întâmplat astăzi cu noi. În urma vredniciei, iubirii și căldurii sufletești a dumneavoastră a tuturora, turnul bisericii noastre, mai eri alaltăeri tăcut și posomorât, astăzi este vesel și sunător.

Voi, clopotelor, care ați primit astăzi darul sfințeniei de sus, luați rolul și duhul propovăduitor al sfinților apostoli, cari nu au cunoscut greutate și ostenele intru a răspândi cuvântul adevărului intru mântuirea noastră și preamărirea lui Dumnezeu, suferind și moartea pentru El.

Nu mai conțeniți cu glasul vostru a trezi și a chema pe fiii casei acesteia la rugăciune, faceți ca la uzul glasurilor voastre să tresalte

termenul fixat să se poată vota toate aceste proiecte de legi. Camerele vor fi redeschise numai la toamnă.

Partidul național și alegerile. Într'un memoriu, adresat M. Sale Regelui, președintele partidului național, dl I. Maniu, vorbind despre ilegalitățile săvârșite cu prilejul alegerilor generale în Ardeal și Banat, declară că partidul național nu va putea recunoaște legalitatea și autoritatea morală a Corpurilor legiuitoare, compuse prin astfel de mijloace. Comitetul executiv și parlamentarii partidului național sânt convocati în ședință pe Duminecă, 19 Martie 1922, pentru a stabili atitudinea partidului în situația creiată prin alegeri.

Propășirea bisericii și a școlii

Cu privire la biserică și școală, programul partidului național liberal conține următoarele:

Toate confesiunile din România Mare au dreptul la solitudinea-statului.

Biserica ortodoxă trebuie unificată și reorganizată după *spiritul statutului organic* din Transilvania, îmbunătățit la lumina experienței și adaptat stărilor din România întregită și liberă.

De asemenea trebuie să dăm tuturor celorlalte confesiuni religioase puțința ca, în cadrul vieții noastre de stat, să se bucure de cea mai deplină libertate.

Școala trebuie să capete cuvenita dezvoltare spre a răspândi în toate straturile poporului știința de carte de care a fost lipsit din cauza greutăților ce până azi ne-au apăsât neamul. Timpul pierdut trebuie recăștigat.

Partidul național liberal care numără, printre serviciile aduse țării, opera lui Haret, va urmări cu o deosebită stăruință îmbunătățirea învățământului rural și distrugerea analfabetismului.

O școală pe fiecare cătun, un învățător la 50 de copii, — eată năzuința lui.

Tot deodată el va căuta să desvolte învățământul profesional punându-l în legătură cu nevoile mereu crescânde ale vieții moderne, să întindă învățământul secundar și să dea învățământului universitar toată strălucirea lui.

În patria mărită, universitatea trebuie să fie focarul care să imprăștie lumina asupra întregului învățământ. În mijlocul greutăților sociale actuale, învățământul universitar pe lângă caracterul său teoretic, trebuie să se inspire tot mai mult de cerințele vieții practice și ale tehnicii moderne. De altfel partidul liberal consideră încurajarea progreselor culturale și artistice întemeiate pe însușirile deosebite ale poporului nostru, ca o înaltă datorie către neam și către civilizație.

În inimi sentimentul de credință, adevăr, iubire și înțelepciune, chemați-ne neconținut, să luăm parte la masa încărcată cu bunățile duhovnicești, căci în abundență dă Domnul acestea celor ce doresc împărțirea lor.

Glasul vostru duios deplângă pe cei adormiți, însoțindu-le în cântece de heruvimi și serafimi sufletele în viața de veci. Mângâiați, cu duioșia voastră, pe cei rămași și zdrobiți. Veselie duceți în casa celor drepti și iubitori. Preamăriți faptele glorioase ale înaintașilor și îndemnați de dimineată la muncă stăruitoare pe fiii neamului, chemându-i la repaus întăritor în amurgul sării, și priveghiați asupra lor în vremea nopții, voi cei ce stați la înălțime. «Ear la vreme de primejdii și încercări, răsunăți cu glasul vostru peste munți și peste văi, îndemnând să prindă armă pe bărbați și pe fiicăi».

Ear, Tu Doamne, Dumnezeu părinților noștri, primește rugăciunea de mulțămită a robilor tăi, răsplătind tuturor celor ce au contribuit la înfrumșețarea casei Tale cu aceste clopote, ocrotindu-i și pe ei, și pe noi toți, de ispitele răutății, acum și totdeauna și în vecii vecilor. Amin.

Pr. Iuliu Josan

Citiri biblice

Misiunea noastră în mijlocul poporului credincios are două laturi bine distincte. Una este *vestirea cuvântului* și alta sânt *faptele milii* creștinești. Aici voi spune două cuvinte despre îndatorirea de a vesti cuvântul mântuirii. Credința religioasă în vremea de acum a scăzut în chip îngrijitor. Credința fiind din auz, cum vor crede de nu li se va binevesti? Această binevestire este cea mai mare poruncă a vremii pentru noi preoțimea română. Fără ea sânt amenințate temelile traiului nostru. În lipsa ei proroci mincinoși se ridică din toate părțile cu altă evanghelie. În trecut a fost alta situația neamului și cu el a bisericii sale. Regatul vechiu avea un popor și o biserică, azi în cuprinsul țării sânt mai multe neamuri cu și mai multe biserici. La noi cei de sub stăpâniri străine ortodoxia concrescută cu sufletul românesc ne-a apărât împotriva cutropirii. Nevoia din afară ne a ținut strâns la oală, în rânduri închegate. Acum s'au introdus o mulțime de elemente noi în viața patriarhală de până aci. Încercările și ispitele vin chiar dela ai noștri, ori prin ai noștri. Și primejdia nu se observă așa ca înainte, când unul da alarmă și toți se ridicau ca un suflet, azi destrămarea sufletească e prefăcută în titlu de mândrie pentru celce a putut să o producă, ori a contribuit cu ceva.

Nepăsători nu mai putem sta. Nu mai putem privi cum se duc sub ochii noștri moravurile bune și cu ele se fărâmițează și prestigul nostru. O stavilă irebue pusă. Graiuri puternice trebuie să răsbată la urechea poporului, ca în vremile profetice, când trimișii Domnului cu putere și îndrăzneală atăcau decadența, ridicau moralul și prin cuvântul Domnului cătră popor îndreptau de nou privirile spre Stăpânul întăritat.

Mijlocul de îndreptare este unul singur: cuvântul lui Dumnezeu. Azi nu e nevoie de proroci ca organe a Duhului, cuvântul Domnului cătră oameni ne este aproape, la îndemâna fiecăruia, deplin și lămurit. Trebuiește numai să-i dăm grai, să-l punem în viață, să-l scoatem din cuprinsul evangheliei, din scoarțele Bibliei și să-l imbiem mulțimii. El este pâinea vieții. Și totuși vai cât de puțin se răspândește!

Adevărat că se citește prin biserici în toate Duminecile și sărbătorile evanghelia și apostolul zilei, și rar paremi din testamentul vechiu, dar cât de puțin este aceasta față de cuprinsul larg al Bibliei și ea în întregime este cuvântul lui Dumnezeu. Câte pilde, câtă bogăție de învățatura pentru suflet rămân necunoscut. Ce s'a învățat în școală de copii, uită ca oameni mari pentru că nu se mai împropătează. De aceea am crezut așa de necesar să introducem în chip sistematit, *citiri biblice* însoțite de interpretări scurte, măcar odată pe săptămână, mai potrivit, cred, eu după vechernia sărbătorii.

Lucrul trebuie să purcedă fără silă, ca dintr'o poruncă a conștiinții, din râvnă și dragoste cătră Hristos și din milă pentru necunoștința poporului. În cursul citirilor vom găsi destule prilejuri de care să legăm nevoile vieții actuale și îndrumările de lipsă pentru a face mai cu grijă educația mulțimii. Sfaturile și îndemmurile noastre, puse în legătură și sub autoritatea Sfintei Scripturi, vor avea mai mare tărie.

Să luăm deci cuvântul cu hotărare și energie pentru lucrul Domnului între oameni. Ca o orientare și ajutor în lucrarea aceasta de evanghelizare vom publica din timp în timp la «Foia» Telegrafului Român schițe, ale căror idei rotunzite și completate pot fi întrebunțate cu folos.

Preot. P. Morușca

Dela oficiul Cassei arhidiecezane

On. Domni preoți, cari nici până azi nu și-au ridicat dela Oficiul cassei arhidiecezane competențele dela stat pe trim. Octomvrie—Decemvrie 1921, sânt invitați să le ridice fără întârziere, căci altcum vom fi siliți să le restituim la Direcțiunea financiară.

Sibiu, 15 Martie 1922.

Oficiul Cassei.

Adunarea generală a „Albinei“

Implinindu-se anul acesta 50 de ani dela înființarea institutului de credit și economii «Albina», adunarea generală ținută în 14 Martie a. c., a trecut peste marginile adunărilor generale de până acuma — luând caracterul unei adevărate sărbători.

La această adunare, pe lângă un număr însemnat de acționari, și-au trimis delegații aproape toate băncile de dincoace de Carpați, cari numai cu ajutorul «Albinei» s'a putut înființa, precum și reprezentanții consistoriilor din Sibiu și Blaj, ai Băncii Naționale din București ai Băncii Românești, ai Băncii Marmarosch-Blanck etc.

Președintele institutului Dr. Ilie Beu a deschis adunarea în sala festivă a Asociației prin un frumos discurs în care a făcut istoricul dezvoltării institutului și dând expresiune recunoștinței ce o datorim marilor bărbați de pe vremuri, cari în grele împrejurări au înființat «Albina». Amintește de meritele cele mari ale marelui român Alexandru Mocsonyi; a expus apoi în termeni plastici activitatea inițiatorului și primului director Visarion Roman. A arătat rodnică activitate a directorului P. Cosma și a urmașului lui Iosif Lisai.

După terminarea discursului, care a fost viu aplaudat s'au dat cetire epistolelor și telegramelor de felicitare sosite dela Guvernorul Băncii naționale, dela diferite bănci de aici și dincolo de Carpați, dela Consistorul gr. cat. din Blaj, dela fruntașul Emanuil Ungureanu din Timișoara etc.

În numele I. P. S. Sale Mitropolitului nostru Nicolae s'au adus felicitări Institutului din acest incident prin asesorul Dr. George Proca, Banca Românească prin directorul Săvescu, ear Banca Marmarosch-Blanck prin dl A. Esca.

Intrându-se în ordinea de zi adunarea generală aprobă bilanțul prezentat din partea consiliului de administrație și votează absolutul îndatnat pe seama Direcțiunii și a comitetului de supraveghere.

Aprobă propunerea direcțiunii, referitoare la distribuirea cvotei pentru scopuri culturale și de binefacere în sumă de 285 mii lei și aprobă cu multă însuflețire propunerea de a se vota pentru *clădirea unui internat de băieți în Sibiu însemnata sumă de 500 mii lei.*

S'au acceptat apoi propunerile pentru modificarea statutelor de pensuni.

La ordinea zilei a urmat întregirea consiliului de administrație. Au fost realeși membrii: Andreiu Barseanu și Dr. George Popovici cu mandat pe 6 ani și Nicolae Togan membru nou pe 1 an.

După terminarea adunării generale la oarele 1 din zi consiliul de administrație a dat un banchet în sala dela Unicum, la care a participat pe lângă consiliul de administrație și comitetul de supraveghere a institutului, șefii tuturor autorităților din localitate în frunte cu I. P. S. Sa mitropolitul nostru Nicolae, generalul Dănilă Papp, prefectul orașului Anastasiu Boiu, etc., un număr mare de acționari și funcționarii băncii; în total: peste 200 persoane. S'au rostit mai multe toast: pentru Majestatea Sa Regele Ferdinand I, pentru autorități, pentru membrii consiliului, comitetului de supraveghere, funcționari, acționari etc. Masa s'a ridicat la orelle 4 și jumătate în cea mai bună dispoziție.

Dela sate

— Corespondență —

Ziua de 15 Februar c. a fost zi de bucurie în comuna noastră Micoufalău (tr. Treiscaune), care de mult aștepta să-și vadă al 2 lea clopot la sf. biserică.

Astăzi dorința aceasta s'a împlinit.

Trei clopote am avut, și toate trei ni le-au luat, — ba rom.-cat. s'au făcut stăpâni și pe averea bisericii. Mai întâi pe preot l-au întemnițat fără motiv, pe parohieni i-au amenințat că vor fi excortați în Sărbia. Aceste presiuni le făceau sub scutul administrației județului Treiscaune.

Sfințirea clopotului a cauzat bucuria poporului, care doi ani și 2 luni a fost rupt din sinul bisericii strămoșești.

Clopotul nou este făcut în fabrica «Oituz» din București, are greutate de 225 kg., balan-

cerul și accesorii 61 kg. Prețul lui este 9915 Lei, inscripția gratuit, pentru transport a plătit fabrica, ear sub titlul asigurarea transportului am plătit 414 Lei la calea ferată.

Clopotul atât ca exterior, cât și ca ton, ne mulțamește deplin.

Dacă ne-a ajutat Dumnezeu de l-am putut procura, sântem datori a mulțami dlui fost ministru de culte care a binevoit a ne sprijini cu 4000 Lei, ear dl învățător dirigent, Cornel Cosma, a aranjat conveniri în favoarea cumpărării clopotului, de aici s'au încasat 5800 Lei.

Pe calea aceasta le aducem mulțumiri, rugând pe Dumnezeu să-i fie întru mulți și fericiți ani.

Aug. Cosma, paroh. Stefan Diacu și George Nedelca epitropi.

Școalele de meserii și de agricultură

Presa noastră, fără deosebire, a îndemnat mai la toate ocaziile pe părinți cu copiii de școală să-și îndrepteze atențiunea asupra școalelor de agricultură și de meserii. Conferențieri, în prelegeri ținute la sate, au pledat în acelaș sens. Cu toate acestea vedem că lumea aleargă mai bucuros la *gimnaziu*, decât la asemenea școale.

Care să fie cauzele acestei apariții? De unde vine gimnazomania?

Un distins bărbat al învățământului din țara noastră explică lucrul în următorul mod:

Gimnaziul, sau cursul istoric al liceului actual, se poate compara cu un pom frumos, zicem pom — nu copac, — pentru că el trebuie să dea roade, a cărui rădăcină este *școala primară* și a cărui coroană este învățământul superior universitar, politehnic, academic etc., el rămânând astfel doar trunchiul care se înalță mai mult ori mai puțin deasupra solului, după cum seva rădăcinii este și ea mai mult ori mai puțin abundentă și care sprijinește coroana dătătoare de fructe în toate ramificațiile și până la cea din urmă frunză.

Învățământul gimnazial nu este obligatoriu; — totuși toată lumea aleargă la gimnaziu, și părinți, și copii; la școala primară mai mult părinții decât copiii; iar la sate cu foarte puține excepții, nici unii, nici alții, fapt care dovedește, nu că țărănul nu-și înțelege interesul și că orășenii ar fi mai deștepti decât sătenii, ci că școala primară așa cum este astăzi întocmită corespunde mai mult intereselor locuitorilor dela orașe, decât dela sate.

În adevăr, la orașe sânt mai mulți amatori de slujbe decât la sate, proprietari, tot felul de funcționari, comercianți, meseriași, cari, chiar părăsind pentru copiii lor profesiunea proprie, caută să-și îndrepteze spre carierele libere, spre munca intelectuală; la sate sânt foarte puțini cei cari simt aceste nevoi ori au asemenea gusturi, masa cea mare a populației rurale fiind constituită de muncitorii manuali, plugari etc. Din această cauză, copii cari frecventează cu voia ori fără voia părinților, școala primară, sânt astfel formați, prin felul de învățături ale școalei primare, încât, chiar dacă părinții lor ar vrea să-i ducă la o școală superioară de agricultură, de meserii ori de comerț, ei, cu mentalitatea formată în școală, vor preferi tot gimnaziul. Dovadă e numărul redus de elevi cari se înscriu în școalele elementare de meserii și de agricultură aflătoare la sate.

Pe de altă parte, între școala primară și între gimnaziu găsim, în programele studiilor, în sistemul de promoție, în distribuirea orelor de studii, cu un cuvânt în întreaga organizație și administrație, o asemănare adoma, — încât poți zice că școala primară este un gimnaziu în miniatură.

Miniatura școalei primare imitează așa de exact calapodul gimnaziului, în cât acesta se poate considera ca o simplă dezvoltare a unor studii comune suprapuse. Potrivirea este așa de mare în cât, și cunoștințele care nu există în embrion în școala primară, precum de ex. noțiunile de mecanică atât de necesare viitorilor meseriași și vieții zilnice, și alte asemenea, nimic din toate acestea nu se găsește nici măcar ca noțiuni elementare nici în gimnaziu.

E dar foarte explicabil că absolventul unei asemenea școale primare obligatorii să nu aibă nici un fel de înclinație să urmeze mai departe altă școală secundară, decât gimnaziul și numai

în cazul când nu reușește a intra acolo se hotărăște să intre într-o școală de meserii sau de agricultură. Eată de ce singura soluție a crizei actuale de învățământul secundar, este unificarea urgentă a cursului inferior dela toate categoriile de școala secundară într'un singur tip, «gimnaziul modern», ear pentru a tăia din rădăcina răul trebuie reorganizată în mod radical *școala primară*, unde este obârșia gimnazomaniei.

Știrile zilei

Învățământul public. Ministrul instrucției publice, dr. C. Angheliescu, a convocat în capitală pe cei trei directori generali împreună cu directorii contabilității directoratelor școlare din Ardeal, Basarabia și Bucovina, în vederea unificării administrative a ministerului de instrucție publică. Directorii au luat contact cu ministrul și au primit instrucțiunile necesare unificării administrative, după care va urma unificarea învățământului.

La facultatea de medicină din Cluj sânt 902 de studenți înscriși. Dacă comparăm situația acestei facultăți cu situația aceleiași facultăți unguerești din Cluj, găsim că facultatea unguerească a avut la 1913 numai 473 studenți, dintre cari 30 la sută unguri. Azi sânt din cei 902 studenți peste 70 la sută români. Cifrele acestea probează cu prisosință necesitatea acestei facultăți, dorința de a se instrui și puterea de muncă a elementului românesc din Ardeal.

† Generalul Căna. În Mehadia a răposat în 12 l. c. generalul Căna, în vârstă de 78 de ani, și a fost înmormântat cu deosebită pompă. Ca fiu al Bănățului, a depus o muncă stăruitoare pentru prosperarea culturală și politică a neamului său și a suferit maltrătarile și temnița, (în 1914), în care l-au aruncat organele stăpânirii d'atunci. Odihnească în pace.

Emigrările. Ministerul de externe a trimis celui de interne o adresă cu următorul cuprins: Potrivit noiei legi a emigrărilor în Statele-Unite ale Americii și în Canada, numai un număr foarte restrâns de cetățeni români e admis să intre în acele țări. Cei care părăsesc țara noastră, sânt adesea reținuți în lagăre speciale săptămâni sau luni de zile, fără să li se permită intrarea în Statele-Unite sau Canada, când procentul permis de imigranți este atins. Nenumărate au fost cazurile, când ei au fost întorși cu același vapor pe cheltuiala lor proprie. — Ministrul zice:

În vederea celor arătate mai sus, vă rog să dați un comunicat prefecturilor sau polițiilor locale, în special din ținuturile de peste Carpați, arătând populației pericolul la care se expun cei ce-și părăsesc căminul spre a se duce în Statele-Unite și Canada, și interesul ce au de a aștepta în liniște revenirea asupra acestei dispozițiuni luate de autoritățile americane și canadiene.

Conferința din Belgrad. Delegații Miceii înțelegeri și ai Poloniei au terminat lucrările conferinței întrunite la Belgrad. Experții Poloniei, României, Cehoslovaciei și Serbiei au căzut de acord asupra liniei de conduită față de toate chestiunile puse la ordinea zilei: financiare, economice, de transport ș. a., care se vor prezenta la conferința dela Genova.

Conferințele «Asociațiunii». Duminecă în 19 Martie a. c. la ora 6 p. m. în sala Prefecturii județene dl Donar Munteanu, prim-procuror la tribunalul din localitate, va desvolta o conferință cu interesantul subiect: «Unde să căutăm fericirea?» Dată fiind importanța subiectului și raritatea prilejului de-a asculta pe un cugetător și suflet ales de poet, publicul di Sibiu și jur e rugat să asiste în număr cât mai mare. Taxele de intrare: Loc I 4 Lei; Loc II 2 Lei; Elevele și elevii gratuit. Biroul «Asociațiunii».

Excursiuni. În vederea excursiunilor școlare de vară, ministerul instrucției a adresat tuturor direcțiunilor de școale o circulară, prin care le invită a lua din timp măsuri pentru reușita acelor excursiuni de igienă și instrucție.

În lipsa de învățători. Ministerul instrucției, având în vedere lipsa de personal didactic primar, a luat dispozițiunea ca învățătorii, cari urmau să fie scoși la pensie din oficiu pe ziua de 1 April a. c. să continue predarea cursurilor până la nouă dispozițiuni.

Cooperativă de construcții s'a constituit în Sibiu. Scopul Cooperativei este: Clădirea, cumpărarea și administrarea de case din încredințarea membrilor spre închirierea locuințelor exclusiv de către aceștia și clădirea de case spre vânzare membrilor. Fiecare membru este îndreptățit a-și construi o casă prin Cooperativă. Afară de aceasta fiecare membru își câștigă drepturile și datorințele cuprinse în statute. O parte socială face Lei 500 — iar taxa de înscriere Lei 100. — Subscripția se încheie la 31 Martie 1922. Subscripții și vărsăminte se primesc la «Albina» institut de credit și economii, la «Institutul de credit fonciar» (Bodencreditanstalt) și la «Cassa Gen. de economii, Sibiu» (Hermannstädter allgemeine Sparkassa).

Concurs. Liceul român grăniceresc din Năsăud acordă un premiu de 2000 lei celei mai bune *Ode* scrise întru cinstirea marelui poet al neamului, Gh. Coșbuc. Poeziile primite la acest concurs se vor publica într'un album comemorativ, ear selecționarea lor cum și decernarea premiului se va face de către Societatea scriitorilor români. Manuscrisele se vor primi până la 1 Iunie 1922 și se vor trimite pe adresa președintelui societății, d-lui C. Moldovanu, str. Sf. Ionică nr. 17, București.

Calea revoluțiunii? Foaia bisericească politică, *Unirea*, din 11 l. c. scrie despre alegeri și despre dinastie următoarele apreteiri: «prin ilegalitățile săvârșite... s'a făcut țării cel mai mare rău cu putință: s'a deschis, ne simțim datori să o spunem, *calea revoluțiunii*... Aceste încălcări pe față ale legilor țării sânt ale unui guvern impus (?) de Coroană, și prin aceasta «*înșasi Coroana a pierdut mult din strălucirea pe care a avut o*». — Foaia mitropoliei dela Blaj propagă cum se pare, idei de revoluție și de discreditare a dinastiei.

Un conflict a izbucnit între guvernul bulgar și sf. Sinod, din cauză că comisiunea bugetară a camerei a suprimat din viitorul buget indemnizațiile de chirie, scumpete, etc., ce se plăteau până acum preoților. Comisiunea a mai suprimat două eparhii alie așezăminte eclesiastice. Sf. sinod, luând cunoștință de suprimările făcute, a trimis guvernului o adresă în care se arată că dacă guvernul nu revine asupra reducerilor preconizate de comisiunea bugetară, sf. Sinod va hotărâ separarea bisericii de stat. Aceasta pentru ca biserica să-și poată procura mijloacele de existență. În acest caz, sf. Sinod va adresa o carte pastorală, arătând greutățile pe care guvernul bulgar le face bisericii.

Înființarea parohiei ortodoxe în Aninoasa. În ziua de 10 Martie 1922 — spune Gazeta Jiului — pâr. protopop al Hațegului, Cornel Popescu, a fost în filia parohială Aninoasa, unde a stabilit coala A și B pentru a deschide concursul de preot în nou înființata parohie; ne bucurăm că vom avea nu peste mult un nou tovarăș de luptă cultural într'un punct atât de primejduit ca Aninoasa, unde sectele religioase, dușmane statului, fac atâta pagubă.

Stampilarea titlurilor de împrumuturi de stat. Ministerul de finanțe a luat următoarele dispozițiuni cu privire la stampilarea rentelor de stat: Cu începere dela 1 Aprilie 1922 și până la 1 Iunie 1922, sânt chemate la stampilare toate titlurile împrumuturilor interne și externe contractate dela 1889 la 1913, inclusiv împrumutul de 250.000.000 cu 4 jum. la sută, aparținând supușilor aliați până la 4 August 1914, ear pentru neutri și supuși români, cele aparținând la 14 August 1916.

Ungaria cere monumentele din Ardeal. Guvernul maghiar a trimis comisiunii reparațiilor o notă, prin care cere să i se retrocedeze mai multe monumente și obiecte artistice din ținuturile alipite. Ni se cere: retrocedarea statuei lui Rákoczy, statua honvedului și a lui Ștefan Szilágyi din Sighet, statua lui Kossuth, a lui Csiky și a celor 13 executați din Arad, a lui Szigligeti din Orade, cinci busturi de ale lui Kossuth din județul B'hor, statua lui Franz Isif din Timișoara, monumentul Mileniului dela Orșova, al regelui Fr. Isif din Caransebeș, bustul Treffort din Buziaș, honvedul din Vulcan, statua lui Kossuth din Careii-Mari, un bust Kossuth din jud. Satu-Mare, monumentul Lendvay din Baia-Mare, statuia lui Kölcsey din Satu-Mare, statuia lui Matei Corvinul, și alte două busturi din Cluj. Statuia lui Vesselényi și a lui Tököm din Sălaj, statuile Miklós, Kossuth, Bem și Huszar din Târgu Mureș și câteva busturi și table comemorative ale lui Petöfi, Bem și alții, din Sibiu și Brașov.

Nr. 38/922

(34) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa II a Vingard, protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele sânt cele fasonate în coala B pentru dotația dela stat.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul satorit, subsemnatului oficiu protopresbiteral, și să se prezenteze, cu observarea dispozițiilor Regulamentului pentru parohii, înainte de alegere, poporului în biserică spre a celebra, respective a cânta și cuvânta.

Oficiul protopresbiteral al Sebeșului în înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Sebeș, 15/28 Februar 1922.

Sergiu Medean
protopop

Nr. 49/922

(35) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de clasa II a Loman, protopresbiteratul Sebeșului, se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Venitele sânt cele fasonate în coala B pentru dotația dela stat.

Concurenții au să-și înainteze cererile instruite conform normelor în vigoare, în termenul satorit subsemnatului oficiu protopresbiteral, și să se prezenteze, cu observarea dispozițiilor Regulamentului pentru parohii, înainte de alegere, poporului în biserică spre a celebra, respective a cânta și cuvânta.

Oficiul protopresbiteral al Sebeșului în înțelegere cu comitetul parohial concernent.

Sebeș, 15/28 Februar 1922.

Sergiu Medean
protopop

Nr. 41/1922 Prot.

(38) 3-3

Concurs

Pentru întregirea parohiei de cl. III Valendorf, din protopresbiteratul Cohalm, se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în «Telegraful Român».

Condițiile de salar împreunate cu această funcțiune sânt cele stabilite în coala B. pentru întregirea venitelor preoțești dela stat; este casă parohială, ecleejie 3 jug. cat., parohul primește 1 clae de grâu dela fiecare familie cu car și plug. dela celelalte 1 ferdelă cucuruz.

Reflectanții îndreptățiți își vor înainta petițiile provăzute cu documentele necesare conform normelor în vigoare în termenul deschis subsemnatului, și până la publicarea terminului de alegere se vor prezenta în parohie în vreo Duminică sau sârbătoare spre a face cunoștință cu poporul, a cânta și cuvânta la sf. Liturghie eventual a și celebra, dacă sânt preoți.

Cohalm, la 19 Februar 1922.

Oficiul protopresbiteral ortodox român al Cohalmului în înțelegere cu comitetul parohial din Valendorf.

Emilian Stoica
protopop

Anunțuri și reclame

Singurul ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45.

Spectacole în Sibiu

La Apollo, în 18 Martie: Ziarul cameristei, dramă în 6 acte. În curând: Carpentier și Dempsey, mare film. — La Urania: Elmo Tarzan, serie nouă.

La **Librăria arhidiecezană din Sibiu** se află în depozit spre desfacere broșurile din «Bibliotecele»:

1. Ancora

- Nr. 1. V. Chiru: Când înfloresc salcâmii.
Nr. 2. V. Chiru: Trecând prin viață.
Nr. 3. C. P. Niculescu: Genuna (roman).

2. Agriculturului Român.

- F. Bengescu: Cultura albinelor.
N. Filip: Povește asupra creșterii și îngrijirii pașerilor.
C. Filipescu: Hrana vitelor.
E. Grant: Vitelê de rassă bovină.

3. Ardealului

- Nr. 6-7. I. Creangă: Amintiri din copilărie.

4. Autori români vechi și contemporani

- V. Alecsandri: Despot Vodă.
A. Donici etc.: Culegere de fabule.
Dositheiu: Viețile sântilor.
A. Ivireanul: Din didachiile ținute la mitrop. din București.
I. Nețuicea: Letopișetul țării Moldovei.
Gr. Ureche: Domnii țării Moldovei.
Varlaam: Cazaniile.

5. Colecția autorilor vechi.

- Nr. 2. Haimană-Tacâm.
Nr. 3. Femeea altuia e mai dulce.

6. Basarabiei

- Nr. 1. Din povestea vorbeii a lui A. Pann.
Nr. 2. A. Răsu: Aduceri aminte.
Nr. 3. C. Stamati: Ce pagube fac banii.
Nr. 4. V. Haneș: Sufletul românesc în Basarabia de astăzi.
Nr. 5. Al. Hajdeu: Vechea slavă a Moldovei.
Nr. 6. G. Giuglea: Din lit. populară de astăzi a Basarabiei.
Nr. 7. B. P. Hașdeu: Răsvan și Vidra.
Nr. 8. M. Eminescu: Sonete și poezii în formă populară.
Nr. 9. I. Creangă: Moș Ion Roată.
Nr. 10. A. Odobescu: Ioana Darc.

7. Bucovina

- Nr. 31-38. Torouțiu I. E.: Poporația și clasele sociale din Bucovina

8. Bunul econom

- Nr. 4. Îngrijirea plantelor în cursul vegetațiunii.

9. Bunului păstor

- Nr. 1. I. Hanzu: Taina pocăinții.
Nr. 2. V. Oana: Clerul și chestiunea alcoolismului.
Nr. 3. Dr. A. Crăciunescu: La centenarul Seminarului «Andreian».
Nr. 6. I. Kessler: Îndrăzniți, eu am biruit lumea.
Nr. 9. Terenție: Petru Maior și unirea.
Nr. 10. Schisma românească sau unirea cu Roma.

10. Căminul

- Nr. 1. M. Sadoveanu: Umiliții mei prietini.
Nr. 2. C. Marino: Natașița, nuvele.
Nr. 3. G. Galaction: La țărmlul mării, reverii și note.
Nr. 4. C. Nistrul: În voia valurilor, icoane din Siberia.
Nr. 5. C. Hogaș: Cucoana Marieta, nuvele.
Nr. 6. M. Tevaiu: Schițe umoristice.
Nr. 7. I. Dragoslav: Firimiturile lui Dalib.
Nr. 8. A. G. Botez: Dragoste de primăvară din I. daneză.
Nr. 9. V. Demetrius: Școala profesională Arhierul Gherasim.
Nr. 10. A. Cehov: Gura femeii, trad. de Rebreanu.
Nr. 11. I. Agărbicean: O zi însemnată.
Nr. 12. H. Ibsen: Rosmersholm.
Nr. 13. L. Rebreanu: Mărturisire.
Nr. 14-15. Corneille: Poliect, trad. de C. Moldovanu.
Nr. 16. G. Ibrăileanu: Brătescu-Voinesti.
Nr. 17. I. Mironescu: Sandu Hurmuzel.
Nr. 18. P. Bourget: A doua dragoste.
Nr. 19. C. Rădulescu-Codin: Ghiță Bondoc.
Nr. 20. St. Ionescu: Cinematografia.
Nr. 21. Al. Cazaban: Dureri neînțelese.
Nr. 22. M. Jokay: Ingerul vărsării de sânge.

- Nr. 23. C. Hogaș: Floricica.
Nr. 24. N. Filimon: Nenorocirile unui slujnicar.
Nr. 25. G. de Maupassant: Răsbunarea.
Nr. 26. I. Chiru Nanov: Moara din Repezeanca.
Nr. 27. F. W. Nietzsche: Așa vorbit-a Zaratuștra.
Nr. 28-29. C. Stere: Patru zile în Ardeal.
Nr. 32-33. Moliere: Tartufe, comedie.
Nr. 34. C. Hogaș: Părintele Ghermănuță.
Nr. 35. Diamandi: Ochii de gheață.
Nr. 36. H. de Balzac: Preotul din Tours.
Nr. 37. G. Aslan: Pentru ideal.
Nr. 38-39. E. Gârleanu: Ochiul lui Turculeț.
Nr. 44. M. Eminescu: Poeme.
Nr. 45. C. Negruzzi: Nuvele istorice.
Nr. 45-46. P. V. Haneș: Povești din diferite ținuturi.
Nr. 47. V. Alecsandri: Barbu Lăutarul.
Nr. 48-49. A. Mândru: Floarea Tiburului.
Nr. 50. C. Negruzzi: Nuvele de moravuri.
Nr. 51-53. Bl. Ibanez: Coliba blestemată.
Nr. 55-57. H. Spencer: Despre educație.
Nr. 58-60. F. H. Burnett: Lordul cel mititel.
Nr. 61-63. E. și J. Goncourt: Sora Filomena.
Nr. 64-65. Th. D. Speranța: Anec. cu noroc.
Nr. 66-67. Ch. Dickens: Un poem de Crăciun.
Nr. 68-69. Th. D. Speranța: Anecdote cu minuni.
Nr. 70-71. C. Marino: Oda Lazu.
Nr. 72-75. Giurgiu: Oameni din Ardeal.
Nr. 76-77. E. Gârleanu: Gâza.
Nr. 78-79. M. Sero: Iubire percută.

La **Librăria Arhidiecezană din Sibiu** se află de vânzare următoarele cărți:

- Dr. Ilarion Pușcariu: Istoria bisericească pentru școale populare.
— Istoria biblică, pentru școale populare.
— Istoria bisericească, pentru școale medii.
— Istoria biblică, pentru școale medii.
I. Popescu: Întâia carte de lectură (Abcdar).
— Carte de cetire pentru cl. II-a poporală.
— Carte de cetire pentru cl. III-a poporală.
M. Toma: Catehism pentru școale populare.
S. Popescu: Catehism pentru școale medii.

Comandele se pot expeda prin postă contra rambursă.

La **Librăria arhidiecezană** se află de vânzare

Cuvântări bisericesti

de arhimandritul Ilarion Mircea, egumenul sfintei mănăstiri Precista-Mare din Roman, cuprinzând 41 predici pentru Duminicile din Paresimi, 9 Duminici după Rosalii și la unele sărbători de peste an. **Prețul 14 Lei.**

La **Librăria Arhidiecezană**, Sibiu, strada Măcelarilor 45, se găsesc de vânzare cele mai bune:

Cărți de bucate

sub titlul **Poftă Bună**, de Zotti Hodoș. Au apărut: Partea I à 6 Lei, Partea III à 10 Lei, Partea IV à 10 Lei. Plus porto postal, à Lei 2-50.

La **Librăria arhidiecezană** se află de vânzare:

Istoria bisericească a rom. ardeleni

de

Dr. Ioan Lupăș,

profesor universitar și membru al Acad. române

Editura și tiparul tipografiei arhidiecezane.

Redactor responsabil: Dr. George Proca.